

وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَ كَانَ
رَسُولًا نَبِيًّا (51) وَ نَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ
وَ قَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا (52) وَ وَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ
هَارُونَ نَبِيًّا (53) وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ
كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَ كَانَ رَسُولًا نَبِيًّا (54) وَ كَانَ
يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ وَ كَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا
(55) وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا
نَبِيًّا (56) وَ رَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا (57) أُولَئِكَ الَّذِينَ
أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَ مِمَّنْ
حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَ مِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْرَائِيلَ وَ
مِمَّنْ هَدَيْنَا وَ اجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُ
الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَ بُكِيًّا (58) فَخَلَفَ مِنْ

بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ

فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا (59) إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ

صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلاَ يُظْلَمُونَ شَيْئًا

(60) جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ

بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا (61) لاَ يَسْمَعُونَ فِيهَا

لَغْوًا إِلاَّ سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا

(62) تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ

تَقِيًّا (63) وَ مَا نَنْزِلُ إِلاَّ بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا

وَ مَا خَلْفَنَا وَ مَا بَيْنَ ذَلِكَ وَ مَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا

(64) رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ

وَ اصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا (65)

~~~~~

Also mention in the book (the story of) Moses: for he was specially chosen, and he was a messenger (and) a prophet. And we called him from the right side of Mount (Sinai), and made him draw near to Us, for converse in secret. And, out of Our mercy, We gave him his brother Aaron, (also) a prophet. Also mention in the book (the story of) Ismail: he was (strictly) true to what he promised, and he was a messenger (and) a prophet. He used to enjoin on his people prayer and zakat, and he was most acceptable in the sight of his Lord. Also mention in the book the case of Idris: He was a man of truth (and sincerity), (and) a prophet: and We raised him to a lofty station. Those were some of the prophets on whom Allah did bestow His grace,- of the posterity of Adam, and of those who We carried (in the Ark) with Noah, and of the posterity of Abraham and Israel of those whom We guided and chose. Whenever the signs of (Allah) most gracious were rehearsed to them, they would fall down in prostrate adoration and in tears. But after them there followed a posterity who missed prayers and followed after lusts soon, then, will they face destruction,- except those who repent and believe, and work righteousness: for these will enter the garden and will not be wronged in the least,- gardens of eternity, those which (Allah) most gracious has promised to His servants in the unseen: for His promise must (necessarily) come to pass. They will not there hear any vain discourse, but only salutations of peace: and they will have therein their sustenance, morning and evening. Such is the garden which We give as an inheritance to those of Our servants who guard against evil. (The angels say:) "We descend not but by command of thy Lord: to Him belongeth what is before us and what is behind us, and what is between: and thy Lord never doth forget,- "Lord of the heavens and of the earth, and of all that is between them; so worship Him, and be constant

~~~~~

and patient in His worship: knowest thou of any who is worthy of the same name as He?"

اور ذکر کرو اس کتاب میں موسیٰؑ کا۔ وہ ایک چیدہ شخص تھا اور رسول نبی تھا۔ ہم نے اُس کو طور کے داہنی جانب سے پکارا اور راز کی گفتگو سے اس کو تقرب عطا کیا، اور اپنی مہربانی سے اس کے بھائی ہارونؑ کو نبی بنا کر اُسے (مددگار کے طور پر) دیا۔ اور اس کتاب میں اسماعیلؑ کا ذکر کرو۔ وہ وعدے کا سچا تھا اور رسول نبی تھا۔ وہ اپنے گھر والوں کو نماز اور زکوٰۃ کا حکم دیتا تھا اور اپنے رب کے نزدیک ایک پسندیدہ انسان تھا۔ اور اس کتاب میں ادریسؑ کا ذکر کرو۔ وہ ایک راستباز انسان اور ایک نبی تھا۔ اور اسے ہم نے بلند مقام پر اٹھایا تھا۔ یہ وہ پیغمبر ہیں جن پر اللہ نے انعام فرمایا آدمؑ کی اولاد میں سے، اور اُن لوگوں کی نسل سے جنہیں ہم نے نوحؑ کے ساتھ کشتی پر سوار کیا تھا، اور ابراہیمؑ کی نسل سے اور اسرائیلؑ کی نسل سے۔ اور یہ ان لوگوں میں سے تھے جن کو ہم نے ہدایت بخشی اور برگزیدہ کیا۔ ان کا حال یہ تھا کہ جب رحمان کی آیات ان کو سنائی جاتیں تو روتے ہوئے سجدے میں گر جاتے تھے۔ (سجدہ) پھر ان کے بعد وہ ناخلف لوگ ان کے جانشین ہوئے جنہوں نے نماز کو ضائع کیا اور خواہشاتِ نفس کی پیروی کی، پس قریب ہے کہ وہ

گمراہی کے انجام سے دوچار ہوں۔ البتہ جو توبہ کر لیں اور ایمان لے آئیں اور نیک عمل اختیار کر لیں وہ جنت میں داخل ہوں گے اور ان کی ذرہ برابر حق تلفی نہ ہو گی۔ ان کے لیے ہمیشہ رہنے والی جنتیں ہیں جن کا رحمان نے اپنے بندوں سے در پردہ وعدہ کر رکھا ہے اور یقیناً یہ وعدہ پورا ہو کر رہنا ہے۔ وہاں وہ کوئی بیہودہ بات نہ سُنیں گے، جو کچھ بھی سُنیں گے ٹھیک ہی سُنیں گے۔ اور ان کا رزق انہیں پیہم صبح و شام ملتا رہے گا۔ یہ ہے وہ جنت جس کا وارث ہم اپنے بندوں میں سے اُس کو بنائیں گے جو پرہیزگار رہا ہے۔ اے نبی، ہم تمہارے رب کے حکم کے بغیر نہیں اُتر اُترتے۔ جو کچھ ہمارے آگے ہے اور جو کچھ پیچھے ہے اور جو کچھ اس کے درمیان ہے ہر چیز کا مالک وہی ہے اور تمہارا رب بھولنے والا نہیں ہے۔ وہ رب ہے آسمانوں کا اور زمین کا اور اُن ساری چیزوں کا جو آسمان و زمین کے درمیان ہیں، پس تم اُس کے بندگی کرو اور اُسی کی بندگی پر ثابت قدم رہو۔ کیا ہے کوئی ہستی تمہارے علم میں اس کی ہم پایہ؟

और ज़िक्र करो इस किताब में मूसा का | वह एक चीदा शख्स था और
 रसूल-नबी था | हमने उसको तूर के दाहिनी से पुकारा और राज की
 गुप्तगू से उसको तक्ररुब अता किया, और अपनी मेहरबानी से उसके

~~~~~

भाई हारून को नबी बनाकर उसे (मददगार के तौर) दिया | और इस किताब में इसमाईल का ज़िक्र करो | वह वादे का सच्चा था और रसूल- नबी था | वह अपने घरवालों को नमाज़ और ज़कात का हुक्म देता था और अपने रब के नज़दीक एक पसंदीदा इनसान था | और इस किताब में इदरीस का ज़िक्र करो | वह एक रास्तबाज़ इनसान और एक नबी था | और उसे हमने बलन्द मक़ाम पर उठाया था | ये वे पैग़म्बर हैं जिनपर अल्लाह ने इनाम फ़रमाया आदम की औलाद में से, और उन लोगों की नस्ल से जिन्हें हमने नूह के साथ कश्ती पर सवार किया था, और इबराहीम की नस्ल से और इसराईल की नस्ल से | और ये उन लोगों में से थे जिनको हमने हिदायत बख़शी और बरगुज़ीदा किया | उनका हाल यह था कि जब रहमान कि आयात उनको सुनाई जातीं तो रोते हुए सजदे में गिर जाते थे | (सजदा) फिर उनके बाद वे नाख़लफ़ लोग उनके जानशीन हुए जिन्होंने नमाज़ को ज़ाया किया और खाहिशाते-नफ़्स की पैरवी की, पस करीब है कि वे गुमराही के अंजाम से दो-चार हों | अलबत्ता जो तौबा कर लें और ईनाम ले आएँ और नेकअमली इख़तियार कर लें वे जन्नत में दाख़िल होंगे और उनकी ज़र्ज़ बराबर हक़तल्फी न होगी | उनके लिए हमेशा रहनेवाली जन्नतें हैं जिनका रहमान ने अपने बन्दों से दारपरदा वादा कर रखा है और यक़ीनन यह वादा पूरा होकर रहना है | वहाँ वे कोई बेहूदा बात न सुनेंगे, जो कुछ भी सुनेंगे ठीक ही सुनेंगे | और उनका रिज्क उन्हें पैहम सुबह व शाम मिलता रहेगा | यह है वह जन्नत जिसका वारिस हम अपने बन्दों में से उसको बनाएँगे जो परहेज़गार रहा है | ऐ नबी, हम तुम्हारे रब के हुक्म के बग़ैर नहीं उतरा करते |

~~~~~

~~~~~

जो कुछ हमारे आगे है और जो कुछ है पीछे है और जो कुछ उसके
दरमियान है हर चीज़ का मालिक वही है और तुम्हारा रब भूलनेवाला
नहीं है | वह रब है आसमानों का और ज़मीन का और उन सारी चीज़ों
का जो आसमानों और ज़मीन के दरमियान हैं, पस तुम उसकी बन्दगी
करो और उसी की बन्दगी पर साबित-क़दर रहो | क्या है कोइ हस्ती
तुम्हारे इल्म में उसके हमपाया?

~~~~~